

Енергетичні аспекти східної фітотерапії

Горелов О. М.

Національний ботанічний сад імені М. М. Гришка НАН України, Київ

Одним з перспективних напрямків розвитку фітотерапії ми вважаємо синтез «західних» та «східних» традицій. Якщо перші більше орієнтуються на отримання терапевтичного ефекту від речовинного складу фітопрепаратів, то другі, крім цього, чи не головним вважають їх енергетичні властивості. Це багато в чому визначається кардинальними відмінностями традиційних світоглядних систем. Так, Захід у онтологічних підходах більше орієнтувався на первинність матерії як речовини, то для Сходу притаманне сприйняття матерії через первинність енергії, а речовина (субстрат) розглядається як її похідний, більш щільний стан. Така універсальна фундаментальна енергія отримала назву Ци (Китай), Кхі (Японія, Корея), Прани (Індія).

На цьому принципі ґрунтується традиційна східна терапія, яка розглядає захворювання як результат порушення енергообміну організму з середовищем або циркуляції життєвої енергії між органами або системами людини. Ця енергія складається з первинної (внутрішньої), яку людина отримує спадково, та зовнішньої, що надходить від дихання та їжі. При цьому якщо запас первинної енергії багато в чому впливає на довголіття, то зовнішня більше визначає поточний стан здоров'я, імунітет і фізіологічну активність. Надходження зовнішньої енергії відбувається через енергетичні центри, які в індійській традиції отримали назву чакр. Кожна чакра «працює» у своєму діапазоні частот, забезпечуючи функціонування пов'язаних з нею органів або систем.

Причиною патологічного стану може бути нестача, надлишок або застій енергії. Це діагностується спеціалістами східної медицини як за зовнішніми проявами, пульсом та іншими зовнішніми ознаками, так і відповідними тактильними відчуттями, зокрема у долонях, де зосереджено багато біологічно активних точок. Згідно принципу Бу-се (від протилежного), лікування направлене на відновлення енергетичного балансу відповідного органу або системи — активізація енергообміну при його низькому рівні, зниження при надмірному або нормалізація при застійних станах.

Використання біолокаційного методу дозволяє визначати певні параметри роботи чакр і відповідних органів, що може бути використано як при діагностиці, так і визначенні терапевтичного впливу (зокрема, і препаратами на основі рослинної сировини), направленому на відновлення і збереження здоров'я та активного довголіття. Актуальними залишаються питання подальшої розробки разом з медиками методичних аспектів, накопичення та аналіз результатів таких досліджень, підготовка відповідних фахівців. На нашу думку, такий синтез східних та західних підходів може бути корисним як у теоретичному, так і практичному аспектах.